

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 19C/4/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418201339
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gindlová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2019:6418201339.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Gindlovou, v právnej veci žalobcov: X/ B. C., G.. XX.XX.XXXX, E. K. J. XXX/X, XXX XX Ž. G. I., Š. U. A., X/ Q. C., G.. XX.XX.XXXX, E. K. J. XXX/X, XXX XX Ž. G. I., Š. U. A., v konaní obaja právne zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Suchý, spol. s r. o., so sídlom Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 234 148, proti žalovaným: X/ M.. A. W., G.. XX.XX.XXXX, E. K. J. XXX/X, XXX XX Ž. G. I., Š. U. A., v konaní právne zastúpená: Mgr. Róbert Antal, advokát, so sídlom ul. Kláry Jarunkovej 2, 974 04 Banská Bystrica, X/ M.. C. C., G.. XX.XX.XXXX, E. K. M.. P.. Š.G. XXXX/XX, XXX XX J., Š. U. A., X/ P. C., G.. XX.XX.XXXX, E. K. M.. P.. Š. XXXX/XX, XXX XX J., Š. U. A., X/ P. C., G.. XX.XX.XXXX, E. K. M.. P.. Š. XXXX/XX, XXX XX J., Š. U. A., v konaní obe deti zastúpené zákonnou zástupkyňou M.. C. C., M., za účasti intervenienta na strane žalovaných T.. V. B., G.. XX.XX.XXXX, E. K. P. XXX/XX, XXX XX A., v konaní právne zastúpeného: Ulianko & partners, s. r. o., so sídlom Nám. SNP 37, 960 01 Zvolen, IČO: 36 856 517, v konaní o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

Súd určuje, že žalobcovia 1/ a 2/ sú vlastníckymi nehnuteľnosťami vedenými Okresným úradom Žiar nad Hronom, katastrálnym odborom na L. Č.. XXX v k.ú. Ž. G. I., a to parc. registra R. Č.. XXXX/X zastavané plochy a nádvorja vo výmere XXX M., parc. registra CKN č. XXXX/X zastavané plochy a nádvorja vo výmere XXX m², stavba - rodinný dom so súpisným číslom XXX postavený na parc. registra CKN Č.. XXXX/X v spoluvlastníckom podieli o veľkosti X/X.

Súd p r i z n á v a žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania spoločne a nerozdielne voči žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia 1/ a 2/ sa žalobou domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vedenej Okresným úradom, katastrálnym odborom Žiar nad Hronom na L. Č.. XXX, a to rodinný dom so súpisným číslom XXX postavený na parc. R. Č.. XXXX/X, O.. R. Č.. XXXX/X zastavané plochy a nádvorja o výmere XXX m², parc. R. Č.. XXXX/X zastavané plochy a nádvorja o výmere XXX m², v spoluvlastníckom podieli vo veľkosti X/X. V žalobe poukázali na to, že darovacou zmluvou zo dňa 13.04.2017 darovali žalovanému 1/ ako svojmu synovi a žalovanej 2/ ako svojej dcére predmetné nehnuteľnosti, a to žalovanému 1/ spoluvlastnícky podiel o veľkosti X/XX z celku a žalovanej 2/ spoluvlastnícky podiel o veľkosti XX/XX z celku. Vklad predmetnej darovacej zmluvy bol v prospech žalovaných povolený pod č. Z. XXX/XXXX. Žalobcovia požiadali žalovaného 1/ a žalovanú 2/, aby im nehnuteľnosti vrátili najskôr ústne a neskôr písomne. Žalovaní s vrátením daru žalobcom ústne súhlasili, preto žalobcovia vyhotovili aj písomnú formu žiadosti o vrátenie daru, ktorej prílohou bola dohoda o vrátení daru, na základe ktorých malo byť vlastnícke právo spätne vložené na žalobcov. Žalovaný 1/ však medzičasom zomrel. Žalobcovia požadovali vrátenie daru od žalovaných z toho dôvodu, že sa žalovaní 1/ a 2/ voči žalobcom správali spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy, začali im nadávať, vyhrážať sa im, vyháňať ich z domu, kde

mali zriadené právo doživotného bývania. Žalovaní sa žalobcom vyhrážali, že dom, ktorý je predmetom darovacej zmluvy, predajú. Žalovaný 1/ žalobcov vyrušoval aj večer, búchal im na dvere a vyhrážal sa, že ich z domu vyhodí. Žalovaní 1/ a 2/ nedodržali to, k čomu sa zaviazali, a to poskytnúť žalobcom primeranú pomoc a potrebnú starostlivosť a opateru v starobe a chorobe. Neprejavovali žalobcom primeranú vďaku, z uvedeného dôvodu žalobcovia žiadali vrátiť dar.

2. Pôvodne označený žalovaný X/ M.. P. C., G.. XX.XX.XXXX J. V. XX.XX.XXXX, t.j. ešte pred začatím konania. Z uvedeného dôvodu súd konanie voči nemu Uznesením sp. zn. 19C/4/2018-31 zo dňa 17.05.2018 zastavil. Predmetné Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.07.2017. V konaní tak zostali pasívne vecne legitimovanými subjektmi žalovaná X/ M.. A. W. - dcéra žalobcov a žalovaní 2/ - 4/ právni nástupcovia po žalovanom M.. P. C. (manželka a mal. deti).

3. Uznesením sp. zn. 19C/4/2018-123 zo dňa 28.01.2019 súd pripustil do konania vstup intervenienta T. V. B. na stranu žalovaných na základe jeho vlastného podnetu z dôvodu, že intervenient je veriteľom poručiteľa M.. P. C., ktorý si prihlásil do dedičského konania svoju pohľadávku titulom poskytnutej pôžičky poručiteľovi vo výške XXX.XXX,- €, a teda má právny záujem na výsledku tohto konania. Predmetné Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.02.2019.

4. Žalovaná 1/ vo svojom vyjadrení k žalobe uviedla, že so skutkovými tvrdeniami uvedenými v žalobe súhlasí, nárok žalobcov uznáva a žiada aby súd žalobe vyhovel.

5. Žalovaní 2/ - 4/ sa k žalobe nevyjadrili, v konaní zostali nečinní, na výzvy súdu nereagovali, preto súd prejednal vec v ich neprítomnosti postupom podľa § 180 veta 2. CSP.

6. Intervenient na strane žalovaných vo svojom vyjadrení poukázal na to, že právny úkon žiadosti o vrátenie daru nespĺňa náležitosti vyžadované ustanovením § 630 Občianskeho zákonníka, a teda je naň potrebné hľadieť ako na absolútne neplatný právny úkon. V spornej žiadosti o vrátenie daru je ako dôvod na vrátenie daru uvedené, že M.. P. C. neprejavoval prirodzenú úctu voči žalobcom ako jeho rodičom, pričom takého vymedzenie dôvodov pre vrátenie daru je príliš všeobecné a nejasné. Absencia uvedenia dôvodov pre vrátenie daru má za následok právnu neúčinnosť takejto žiadosti. Navyše, sami žalobcovia potvrdzujú, že M.. P. C. nestihol uvedenú listinu prevziať. Z predložených dôkazov taktiež nevyplýva, že takúto žiadosť žalobcovia adresovali aj žalovanej M.. A. W.. Tvrdenia žalobcov o tom, že sa mali so žalovanými ústne dohodnúť na vrátení daru je nepreukázaným tvrdením. V ďalšom intervenient poukázal na to, že mal s M.. P. C. kamarátsky vzťah a tvrdenia žalobcov o tom, že sa správal k žalobcom spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy sú pre neho zarážajúce. Má vedomosť o tom, že M.. P. C. sa počas svojho života o svojich rodičov staral, pravidelne ich navštevoval, osobne ich sprevádzal na všetky zdravotné vyšetrenia, zabezpečoval pre nich ubytovanie v domove sociálnych služieb, platil všetky účty. Z uvedeného dôvodu intervenient navrhol, aby súd v konaní vypočul samotných žalobcov a žalobu po vykonanom dokazovaní zamietol.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením darovacej zmluvy zo dňa 13.04.2017, rozhodnutím Okresného úradu Žiar nad Hronom o povolení vkladu darovacej zmluvy Z. XXX/XXXX, žiadosťou o vrátenie daru zo dňa 11.10.2017, pripojeným podacím lístkom a poštovou obálkou, výpisom z L. Č.. XXX pre k.ú. Ž. G. I. a zistil nasledovný skutkový stav veci:

8. Žalobcovia 1/ a 2/ darovacou zmluvou zo dňa 13.04.2017 previedli na svojho syna M.. P. C. Q. V. M.. A. W. nehnuteľnosti vedené Okresným úradom Žiar nad Hronom, katastrálnym odborom, v k.ú. Žiar nad Hronom na L. Č.. XXX, a to na M.. P. C. spoluvlastnícky podiel o veľkosti X/XX z celku a na M.. A. W. spoluvlastnícky podiel o veľkosti XX/XX z celku. Okresný úrad Žiar nad Hronom, katastrálny odbor rozhodnutím č. Z. XXX/XXXX zo dňa 03.05.2017 rozhodol o povolení vkladu vlastníckeho práva na základe predmetnej darovacej zmluvy v prospech M.. P. C. Q. M.. A. W.. Podľa výpisu z LV Č.. XXX pre k.ú. Žiar nad Hronom je predmetná nehnuteľnosť - rodinný dom súpisné číslo XXX na parcele XXXX/ X, O. R. Č.. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcela XXXX/X U. Z.M. XXX m² zastavané plochy a nádvoria vlastnícky vedená na M.. P. C. o veľkosti spoluvlastníckeho podielu X/XX Q. M.. A. W.Ú. o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XX.

9. Žiadosťou o vrátenie daru zo dňa 11.10.2017 požiadali žalobcovia o vrátenie daru so zdôvodnením, že M.. P. C. svojim opakovaným konaním hrubo porušil dobré mravy, čo ich oprávňuje na vrátenie

daru. Dané hrubé správanie voči nim pretrváva od leta 2017 a spočíva najmä v tom, že neprejavuje prirodzenú úctu voči žalobcom ako rodičom. Predmetná zásielka bola zasielaná do sféry dispozície M.. P. C. doporučeným listom dňa 12.10.2017, pričom sa žalobcom vrátila dňa 02.11.2017 s poznámkou poštového doručovateľa, že zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote.

10. Žalovaná X/ M.. A. W. nárok žalobcov uplatnený žalobou v celom rozsahu uznala a súhlasila s návrhom žalobcov, aby súd o danom nároku rozhodol rozsudkom pre uznanie nároku. Vzhľadom k tomu, že M.. P. C. zomrel pred podaním žaloby na súd, a jeho právnymi nástupcami sú jeho manželka M.. C. C. Q. B. V. P. C. Q. P. C.P., títo boli v žalobe označení ako ďalšie pasívne legitimované subjekty. Žalovaní 2/ - 4/ sa k žalobe nevyjadrili, súdu nepredložili žiadne dôkazy, ktoré by spochybňovali tvrdenia žalobcov a súčasne nevyžili žiadne prostriedky procesného útoku.

11. Podľa § 630 Občianskeho zákonníka, darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

12. Podľa § 137 písm. c CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o, určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

13. Podľa § 85 CSP, ak intervenient spolu so stranou, na ktorej vystupuje, netvorí nerozlučné spoločenstvo podľa § 77, vyžadujú prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany podľa § 149 až 154 uplatnené intervenientom súhlas tejto strany; inak na ne súd neprihliada.

14. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobcovia 1/ a 2/ ako darcovia darovali darovacou zmluvou zo dňa 13.04.2017 nehnuteľnosti svojmu synovi M.. P. C. Q. V. M.. A. W. v spoluvlastníckych podieloch uvedených v zmluve. V konaní bolo taktiež nesporne preukázané tvrdením žalobcov, ktoré nebolo žiadnou zo strán sporu rozporované, že žalobcovia jednostranným právnym úkonom adresovaným P. C. (za jeho života) a M.. A. W.K. realizovaným najskôr ústnou formou, neskôr písomne, žiadali o vrátenie daru z dôvodu hrubého nevďaku zo strany obdarovaných voči nim. Je potrebné uviesť, že právo domáhať sa vrátenia daru je osobným právom darcu, ktoré musí realizovať zákonom predpísaným spôsobom, a to jednostranným právnym úkonom adresovaným obdarovanému. Prejav vôle, ktorým darca požaduje vrátiť predmet daru za splnenia podmienok § 630 je možné urobiť v akejkoľvek forme, a to aj v prípade, že predmetom daru je nehnuteľnosť. Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu je také správanie sa obdarovaného, ktoré možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Medzi takého správanie sa obdarovaného patrí napríklad fyzické násilie, hrubé urážky, neposkytnutie potrebnej pomoci a podobne. K uvedenému správaniu obdarovaného môže dôjsť v akomkoľvek časovom odstupe od uzavretia darovacej zmluvy. V danom prípade bolo nepochybne preukázané, že žalobcovia využili svoje oprávnenie a jednostranným právnym úkonom (najskôr ústnou formou), následne písomne, žiadali od žalovaných vrátenie daru. Uvedenú skutočnosť súd považoval za nespornú, nakoľko strany sporu nepopreli skutkové tvrdenia žalobcov obsiahnuté v žalobe, naopak žalovaná M.. A. W. uznala nárok žalobcov na vrátenie daru, súhlasila s ním a nevyvrátila tvrdenia žalobcov o tom, že sa žalovaní správali voči žalobcom spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy. Z vyššie uvedených dôvodov súd uvedené skutkové tvrdenia žalobcov obsiahnuté v žalobe považoval za nesporné. Pokiaľ intervenient na strane žalovaných žiadal, aby súd vykonal v danom smere dokazovanie (výsluchom žalobcov) súd vzhľadom na nesúhlas sporových strán s takýmto procesným postupom, keďže intervenient so žalovanými netvorí nerozlučné spoločenstvo, v súlade s § 85 CSP, súd na ne neprihliadal. Súd má za to, že žalobcovia ako darcovia uplatnili dané právo voči žalovaným na vrátenie daru kvalifikovaným spôsobom pokiaľ ide o obsah daného právneho úkonu ako aj časový aspekt, preto právny vzťah s darovaním zanikol okamihom, keď došiel daný predaj vôle darcov obdarovaným. Ako už bolo konštatované vyššie, žalovaná M.. A. W. potvrdila, že takýto prejav vôle od žalobcov ako rodičov obdržala a súhlasí s ním a taktiež potvrdila, že takýto ústny prejav vôle žalobcov bol adresovaný aj jej bratovi M.. P. C. za jeho života. Zákon na daný právny úkon nepredpisuje písomnú formu, postačuje pokiaľ bol urobený ústne, ako tomu bolo aj v tomto prípade. Súd sa nestotožňuje s tvrdením intervenienta o tom, že správanie žalovaných nebolo takej intenzity, aby sa žalobcovia mohli domáhať vrátenia daru. Zo skutkových okolností uvedených v žalobe, ktoré neboli stranami sporu popreté, vyplýva, že žalovaní 1/ a 2/ mali žalobcom nadávať, vyhrážať sa im, vyháňať ich z domu a neposkytli im primeranú pomoc a potrebnú starostlivosť v starobe a chorobe. Uvedené správanie

žalovaných nepochybne napĺňa znaky hrubého porušenia dobrých mravov. Z uvedeného dôvodu má súd za to, že boli naplnené všetky kvalifikované predpoklady na vrátenie daru. Žalobcovia v danom prípade zvolí správny právny prostriedok ochrany svojho vlastníckeho práva, keď sa domáhali žalobou určenia vlastníckeho práva, nakoľko v rámci konania bolo preukázané, že predmetnú nehnuteľnosť naďalej užívajú samotní žalobcovia. Preto žaloba na vydanie, či vypratanie nehnuteľnosti, ktorá prichádza v danom prípade taktiež do úvahy, by nebola správnym nástrojom ochrany ich vlastníckeho práva. Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem žalobcov na takomto určení, tento nie je potrebné v danom konaní osobitne preukazovať, keďže vyplýva z osobitného predpisu (§ 630 Občianskeho zákonníka).

15. Súd vo veci rozhodol voči žalovanej 1/ rozsudkom pre uznanie nároku v súlade s § 282 CSP, nakoľko žalobcovia súdu podali návrh na takýto procesný postup a žalovaná 1/ nárok žalobcov uznala v celom rozsahu. Pokiaľ žalobcovia navrhovali, aby súd rozhodol voči žalovaným 2/ - 4/ rozsudkom pre zmeškanie, súd poukazuje na tú skutočnosť, že na takýto procesný postup neboli splnené podmienky, nakoľko takýmto rozsudkom možno rozhodnúť len o žalobe o splnení povinnosti (na plnenie), nie o určujúcej žalobe.

16. Záverom súd poukazuje na tú skutočnosť, že žalovaní 2/ - 4/ ako právni nástupcovia po obdarovanom M.. P. C. sú správne pasívne legitimované subjekty. Dedičské konanie po nebohom M.. P. C. (obdarovanom) bolo Uznesením Okresného súdu Zvolen č.k. XD/XXX/XXXX prerušené do právoplatného skončenia tohto sporu o určenie vlastníckeho práva, nakoľko podľa odôvodnenia tohto rozhodnutia je nevyhnutné pre rozhodnutie dedičského súdu zistenie, či poručiteľ je spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností, aby bolo možné určiť čistú hodnotu dedičstva poručiteľa. Následne Okresný súd Zvolen prostredníctvom súdnej komisárky JUDr. Anny Máčajovej rozhodol Uznesením č.k. XD/XXX/XXXX zo dňa 25.10.2018 o schválení právneho úkonu, a to odmietnutia dedičstva po poručiteľovi za maloleté deti P. C. Q. P. C. (žalovaní 3/ a 4/) a taktiež manželka poručiteľa M.. C. C. odmietla dedičstvo po poručiteľovi. Súd konal so žalovanými 2/ - 4/ ako pasívne legitimovanými subjektmi napriek uvedeným skutočnostiam, nakoľko ich v čase rozhodovania považoval za právnych nástupcov (dedičov) po poručiteľovi, a to napriek úkonu odmietnutia dedičstva. Súd má za to, že takýto právny úkon je v súčasnej dobe, keď je dedičské konanie prerušené do skončenia tohto konania, a to za účelom zistenia všeobecnej hodnoty dedičstva, predčasné, keďže v súčasnej dobe nie je možné s určitosťou ustáliť čistú hodnotu dedičstva. Až potom, ako bude hodnota dedičstva ustálená majú možnosť dedičia zvážiť, či nastúpia do práv a povinností po poručiteľovi, resp. takéto dedičstvo odmietnu. Taktiež opatrovník mal. detí má možnosť zvážiť, či je v záujme mal. detí, aby vstúpili do práv a povinností poručiteľa, resp. predložené dedičstvo odmietli. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony (§ 165CSP).

17. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobcom 1/ a 2/, ktorí boli v konaní úspešní plný nárok na náhradu trov konania spoločne nerozdielne voči žalovaným 1/ a 2/. Pokiaľ ide o žalovaných 3/ a 4/, súd nepriznal žalobcom nárok na náhradu trov konania voči nim, nakoľko postupoval v súlade s § 257 CSP, kedy môže súd výnimočne nepriznať náhradu trov konania, pokiaľ existujú dôvody vhodné osobitného zreteľa. Uvedené dôvody osobitného zreteľa súd vzhliadol v danom prípade v tom, že sa jedná o mal. deti, ktoré nemali v konaní ani plnú procesnú spôsobilosť a boli zastúpené zákonnou zástupkyňou (matkou), nie sú v súčasnej dobe zárobkovo činné a nevlastnia žiaden majetok.

Poučenie:

Žalovaná 1/ nemá právo podať voči tomuto rozhodnutiu odvolanie (§ 356 CSP). Odvolanie môže podať len z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia.

Žalovaní 2/ - 4/ majú právo podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Interveniet má právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu so súhlasom žalovaných.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.